

Dato 7. juli 2026

**Til:** Miljø- og Fødevareklagenævnet

## Klage over Revurdering af miljøgodkendelser for AAK Denmark A/S

Miljøstyrelsen har den 18. juni 2026 meddelt AAK Denmark A/S, Slipvej 4, 8000 Aarhus C, revurdering af miljøgodkendelser.

AAK Denmark A/S er en virksomhed på Aarhus Havn som producerer vegetabiliske olier og fedtstoffer til levnedsmiddelindustrien. AAK udleder processpildevand i form af kølevand, regenereringsvand fra ionbytning, kondensat fra kraftcentralen, vand fra bundblæsning af kedler og kondensat fra opvarmning af fuelolie til havnebassin "Slippen" i Aarhus Havn.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) ønsker hermed at klage over Miljøstyrelsens afgørelse. Klagen retter sig mod tilladelsen til fortsat direkte udledning af processpildevand til vandområde 147 Aarhus Bugt og Begstrup Vig, som er i ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand, også for de nationalt specifikke stoffer.

BAT-konklusionerne for virksomheder, der producerer fødevarer, drikkevarer og mejeriindustrien (FDM) blev offentliggjort 4. december 2019 (BREF FDM 2019). Virksomheder, der er omfattet af disse, skal have revurderet sine miljøgodkendelser og tilslutningstilladelser for spildevand og efterleve de nye BAT-vilkår senest 4 år efter. Det betyder, at denne revurdering skulle have været gennemført senest 4. december 2023. Virksomheden er derudover omfattet af flere tværgående BREF-dokumenter.

Efter DNs opfattelse bygger revurderingen på et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, ligesom Miljøstyrelsen ikke i tilstrækkeligt omfang har dokumenteret, at udledningen er forenelig med kravene i vandrammedirektivet, herunder direktivets artikel 4 om forbud mod forringelse af vandområders tilstand.

Det er endvidere DNs opfattelse, at revurderingen ikke dokumenterer, at virksomhedens udledning sker efter anvendelse af de bedste tilgængelige teknikker (BAT), idet en række centrale spørgsmål om rensning, overvågning og udlederkrav først skal afklares efter revurderingen gennem yderligere undersøgelser og teknisk-økonomiske redegørelser.

## Klagepunkter

### 1. Revurderingen er truffet på et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag

Det følger af officialprincippet, at miljømyndigheden skal sikre, at en sag er tilstrækkeligt oplyst, inden der kan træffes afgørelse. Kravet gælder i særlig grad ved revurdering af en IE-virksomhed, hvor myndigheden skal sikre, at virksomhedens drift lever op til de gældende BAT-konklusioner og samtidig ikke indebærer en risiko for forringelse af det berørte vandområde. Efter DNs opfattelse er dette krav ikke opfyldt.

Revurderingen medfører en række nye undersøgelses- og redegørelseskrav, herunder:

- en teknisk-økonomisk redegørelse for rensning af almindeligt belastet overfladevand,
- undersøgelser af regenereringsvandets indhold af kobber, zink, selen, cadmium, arsen og bor med henblik på en senere vurdering af behovet for overvågnings- og udledervilkår.
- målinger for TOC, zink og kobber i det kasserede kondensat.
- målinger for Total-P og TOC i bundblæsningsvandet

Miljøstyrelsen anfører, at det "er vanskeligt med sikkerhed at kvalificere, hvilken sammensætning vandet har generelt", og at der derfor først skal gennemføres et omfattende måleprogram, før styrelsen kan tage stilling til, om der skal fastsættes udlederkrav for blandt andet TOC, kobber og zink (*revurderingen*, s. 95). Det fremgår således af afgørelsen, at Miljøstyrelsen selv har vurderet, at det eksisterende datagrundlag ikke er tilstrækkeligt og at der fortsat mangler væsentlig viden om flere af de stoffer og påvirkninger, som har betydning for recipienten. Miljøstyrelsen har således ikke fastsat endelige vilkår for en række væsentlige parametre, men har i stedet pålagt virksomheden efterfølgende at gennemføre undersøgelser og fremsende teknisk-økonomiske redegørelser.

Dette viser at revurderingen er meddelt på et tidspunkt, hvor myndigheden endnu ikke har det nødvendige grundlag for at kunne tage stilling til virksomhedens udledning til vandmiljøet.

DN anerkender, at efterfølgende kontrol og overvågning kan være et element i en miljøgodkendelse, men et gennemgående træk ved revurderingen er, at Miljøstyrelsen vælger at håndtere væsentlige usikkerheder ved at stille krav om efterfølgende undersøgelser. Dermed flyttes en væsentlig del af myndighedens vurdering fra revurderingen til senere opfølgning. Der er en afgørende forskel mellem kontrol af, om allerede fastsatte vilkår overholdes, og undersøgelser, der skal skabe grundlaget for først senere at afgøre, hvilke vilkår der overhovedet burde være fastsat.

## 2. Utilstrækkelig vurdering efter Vandrammedirektivets artikel 4

Efter vandrammedirektivets artikel 4 må en myndighed ikke meddele en tilladelse eller revurdering, hvis projektet kan medføre en forringelse af et overfladevandområdes tilstand eller bringe opfyldelsen af miljømålene i fare.

Dette følger af Weser-dommen, hvor EU-Domstolen fastslog, at ikke-forringelsesprincippet er en bindende retlig forpligtelse, som skal vurderes konkret, inden en tilladelse meddeles. Det følger endvidere af dommen, at myndigheden skal have et tilstrækkeligt fagligt grundlag til at kunne konkludere, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand.

Miljøstyrelsen har ikke dokumenteret, at den samlede udledning af processpildevand, kølevand og almindeligt belastet overfladevand til Aarhus Havn ikke kan påvirke det berørte vandområde negativt. Som beskrevet i første klagepunkt fremgår det flere steder af revurderingen, at Miljøstyrelsen endnu ikke har et tilstrækkeligt datagrundlag til at vurdere en række centrale parametre, og at der derfor først efter revurderingen skal gennemføres målinger og undersøgelser af indholdet af flere kemiske stoffer, før Miljøstyrelsen kan tage stilling til, om der skal fastsættes udlederkrav og overvågningsvilkår.

Hvis myndigheden først efter afgørelsen skal undersøge, om der overhovedet er behov for udlederkrav, er det samtidig vanskeligt at se, hvordan myndigheden på afgørelsestidspunktet har kunnet konkludere, at udledningen ikke indebærer en risiko for forringelse af vandområdets tilstand eller bidrager til at hindre at miljømålet om god tilstand kan opnås.

DN finder, at denne fremgangsmåde er vanskelig at forene med vandrammedirektivets artikel 4.

## 3. BAT-vurderingen er ikke endeligt gennemført

Efter miljøbeskyttelseslovens regler om revurdering af IE-virksomheder samt af BAT-konklusionerne for fødevarer-, drikkevare- og mejeriindustrien (FDM BREF), skal Miljøstyrelsen sikre, at virksomhedens indretning og drift lever op til de bedste tilgængelige teknikker (BAT). Denne vurdering skal være gennemført på tidspunktet for revurderingen, hvilket DN ikke finder er opfyldt.

Et gennemgående træk ved revurderingen er, at Miljøstyrelsen pålægger virksomheden at udarbejde en række teknisk-økonomiske redegørelser om mulighederne for yderligere rensning og reduktion af udledninger samt yderlige undersøgelser af spildevandet.

Det gælder blandt andet:

- rensning af almindeligt belastet overfladevand,
- reduktion af totalfosfor,
- undersøgelser af metaller,
- undersøgelser af organiske stoffer,
- vurdering af fremtidige overvågningsprogrammer.

En teknisk-økonomisk redegørelse kan være et relevant grundlag for en senere ændring af vilkår, men den kan ikke erstatte den BAT-vurdering, som skal ligge til grund for selve revurderingen. Efter DNs opfattelse viser disse vilkår, at Miljøstyrelsen endnu ikke har taget endelig stilling til, hvilke teknikker der udgør BAT for virksomhedens udledning til vandmiljøet.

Når Miljøstyrelsen først efter revurderingen ønsker undersøgt, om der skal fastsættes grænseværdier for flere relevante parametre, hvilke renskrav der skal gælde eller om fosforudledningen kan reduceres yderligere, er det ikke dokumenteret, at BAT er opfyldt. Når Miljøstyrelsen samtidig kræver en redegørelse for, om BAT-AEL's lave niveau kan opfyldes, viser dette, at det endnu ikke er dokumenteret, at virksomhedens udledning er reduceret mest muligt ved kilden.

#### **4. Utilstrækkelig vurdering af den samlede påvirkning af vandområdet Aarhus Bugt og Begstrup Vig**

Revurderingen omfatter udledning af flere forskellige spildevandsstrømme til Aarhus Havn, herunder processpildevand, kølevand og almindeligt belastet overfladevand. Disse udledninger vurderes imidlertid enkeltvis, mens der mangler en samlet vurdering af deres betydning for det berørte vandområde.

AAK er beliggende centralt på Aarhus Havn, hvor flere virksomheder udleder spildevand til samme vandområde og recipienten er derfor i forvejen er påvirket af andre industrielle udledninger.

Det følger af vandrammedirektivet, at vurderingen skal omfatte den faktiske påvirkning af vandområdet og ikke alene de enkelte udledninger. Revurderingen burde derfor have indeholdt en samlet vurdering af, om AAK's udledning, sammenholdt med den øvrige eksisterende belastning af vandområdet, kan medføre en yderligere påvirkning af vandområdet eller vanskeliggøre opfyldelsen af miljømålene. En sådan vurdering fremgår ikke klart af afgørelsen.

Flere af de stoffer, der udledes til Aarhus Havn fra AAK, er persistente, miljøfarlige stoffer som ophobes i sediment og i fødekæder. For en stor del af de udledte stoffer er der i forvejen konstateret overskridelser af miljøkvalitetskrav i sediment og biota i vandområdet (f.eks. cadmium, nikkel, kviksølv, antracen, arsen, chrom). Dette er en problematik, der slet ikke adresseres i afgørelsen.

Når Miljøstyrelsen samtidig stiller vilkår om, at der skal gennemføres yderligere undersøgelser for senere fastsættelse af reguleringsvilkår, foreligger der ikke et tilstrækkeligt grundlag for at konkludere, at udledningen samlet set ikke påvirker vandområdet negativt.

## Sammenfatning

Revurderingen bygger på, at en række væsentlige forhold først skal afklares efter afgørelsen gennem yderligere måleprogrammer, teknisk-økonomiske redegørelser og efterfølgende vurderinger fra Miljøstyrelsen. Efter DNs opfattelse burde disse vurderinger have været foretaget, inden revurderingen blev meddelt.

DN beder Miljø- og Fødevareklagenævnet tage stilling til om afgørelsen er lovmedholdelig og om Miljøstyrelsen ved denne afgørelse varetager forpligtelsen til at forbedre det danske vandmiljø, så det fastlagte miljømål for vandområdet Aarhus Bugt og Begstrup Vig ID147 kan opnås.

Med venlig hilsen

Susanne Svenné

Miljøpolitisk rådgiver i DN Sekretariatet, tlf. 53 56 97 31 [susanne@dn.dk](mailto:susanne@dn.dk)